

Gen gezegend Kerstfeest,

DOOR

T. M. LOOMAN.

UITGEGEVEN DOOR DE
Nederlandsche Zondagschool-Vereeniging.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON.

1872.

EEN GEZEGEND KERSTFEEST.

Een gezegend Kerstfeest,

DOOR

T. M. LOOMAN.

UITGEBEVEN DOOR DE NEDERLANDSCHE ZONDAGSCHOOLVEREENIGING,

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZOON

1872.

EEN GEZEGEND KERSTFEEST.

„Kom, Krisje! zijt ge gereed? wij gaan naar het bosch!“ riepen gelijktijdig een jongentje en een meisje, die met eene kleine sleede achter zich aan het lage venster van een huisje klopten dat aan den ingang van een groot landgoed in Deutschland stond.

„Ik kom zoo dadelijk,“ antwoordde eene schelle stem. Meteen verscheen op den drempel een blondharig meisje; en terwijl zij hare kleine gezellen noodigde om binnen te komen om vóór het heengaan nog even bij het knetterende vuur zich eens door en door te warmen, liep zij vooruit de kamer binnen waarin haar oude eerwaardige grootvader in den hoogen leunstoel zat. Verdriet en zorgen hadden op zijn gelaat diepe rimpels gemaakt; van vier kinderen en zes kleinkinderen was hem dit ééne meisje slechts overgebleven, die daarom dan ook zijn één en al, zijn geheele liefde en troost was. En Krisje ver-

diende het; dien indruk ontvingen reeds de beide kinderen die achter haar binnen traden, als zij in stilte de zindelijkheid en orde van dit vertrek met hunne eigene morsige en wanordelijke woning vergeleken, en daarbij de kalme bedrijvigheid zagen, waarmede Krisje haren grootvader bediende, hem de pijp haalde, de lamp op tafel zette, „opdat grootvâ“ zelf het licht zou kunnen aansteken, als zij aan het houtsprokkelen zou zijn. De oude man groette de kinderen met een vriendelijk: „dag, Grietje! dag, Paul! Gaat gij hout halen? Laat mijn Krisje maar niet te veel in haar korf laden?“

„Ik heb een sleê meêgenomen;“ antwoordde Paul met gevoel van eigen waarde; „en voor mijn part mag Krisje er met haar korf op gaan zitten; dan zal ik ze toch wel voorttrekken.“

„Niet te boud gesproken, mannetje! Ge zult er al genoeg meê te doen hebben om uw hout voort te krijgen; en Krisje heeft, den Heer zij dank! twee flinke beenen. Hoor, Krisje! wees maar voorzigtig en kom niet te laat terug; denk, grootvader is heel alleen.“

„Ik kom gaauw terug, dat beloof ik u;“ en dit zeggende sloeg zij den arm om grootvaders hals en kustte hem op het voorhoofd en het zilveren haar.

Buitenshuis overdekte de verblindend witte sneeuw alles wijd en zijd, en kraakte onder de voetzolen der vrolijk heenstappende kinderen.

„Nu, Krisje! nog maar twee dagen en dan is het

Kerstfeest!" riep Paul juichende uit; „zijt gij er niet blijde om, Krisje!"

„Ja zeker ben ik blij," was het antwoord, en Krisjes oogen vonkelden. „De Zaligmaker is geboren; daar moeten wij allen blijde om zijn, en ik ben het ook."

„Zoo!" viel Grietje daar tusschen in; „en als het niets meer was, dan zou ik toch niet blijde zijn. Maar ik weet, ik krijg een nieuwen mooijen doek."

„Hoe weet gij dat?" vroeg Krisje.

„Wel, ik heb het gezien. Gisteren ging moeder uit, toen dacht ik terstond: zij koopt zeker wat voor het Kerstfeest; en toen ik later eens in de kast keek, heb ik het gezien."

Paul sperde mond en oogen open en zeide: „Ge zijt altijd het nieuwsgierig aagje. Maar hoe kunt gij weten, dat die doek juist voor u is?"

„Omdat ik hem noodig heb. Zeg, Krisje! wat krijgt gij?"

„Ik?" antwoordde Krisje, en hare oogen keken droome-
rig in de verte. „Ik heb alles wat ik noodig heb; en grootvader kan mij ook niets geven. Maar kon ik hem een plezier aandoen; ik weet wel wat hij noodig heeft."

„Nu, wat heeft hij dan noodig?" vroeg eene stem achter hen.

Verschrikt zagen de kinderen om, en een jongman in een jagerspak, met het geweer over den schouder hangende, stond voor hen.

„Wat zoudt gij dan wel uw grootvader willen geven, en wie is uw grootvader?“ Met deze woorden voegde de jager zich bij de kinderen om met hen den weg te vervolgen.

„Gij zijt zeker nog niet lang hier, mijnheer de jager!“ antwoordde Krisje bescheiden, maar toch met een zeker zelfgevoel; „als gij hier lang geweest waart, zoudt gij mijn grootvader wel kennen. Het is de oude man, die het opzigt heeft over den hof van den Baron.

„Zóó.... is die.... het!“ was het langgerekte antwoord van den jongen man, en hij fronsde eên weinig het voorhoofd. Na een oogenblik pozens zeide hij: „Maar wat heeft uw grootvader dan noodig?“

„Och, ik zou hem zoo gaarne een warme muts en een paar handschoenen geven; het is dikwijls koud en tochtig in den tuin, en in de kerk is het juist ook niet warm,“ antwoordde Krisje.

„Dus gaat uw grootvader veel naar de kerk; dan is hij zeker een vroom man?“

Krisje toefde een oogenblik met antwoord te geven, terwijl zij den vrager met een verbaasden blik aanstaarde. „Ach, ja,“ zeide zij toen, „ik vergat dat gij hier nog vreemd zijt; anders zoudt gij wel weten dat niemand hier in de buurt zoo goed en vroom is als mijn grootvader. Is het niet zoo, Grietje? en gij, Paul! gij weet het ook wel, niet waar?“

„Ja, ja!“ viel Grietje haastig in; haar oude grootvader is zoo geleerd en vroom als de dominé zelf; dat zegt iedereen.

Maar, Krisje! ik denk gij zult wel een paar warme kousen tegen het Kerstfeest voor hem breijen."

"Ja, dat heb ik ook gedaan," en Krisjes oogen vonkelden weêr bij deze woorden.

"Hoe zijt gij dan daarvoor aan het geld gekomen?" vroeg de jager verder.

"Kijk," zeide zij, ik heb de koemaid bij het schoonmaken van den stal geholpen; daarvoor heeft zij mij nu en dan wat wol gegeven, en dat is juist genoeg geweest voor een paar dikke lange kousen.

Een tijd lang gingen zij zwijgend verder, het smalle bergpad op, tot aan den zoom van het bosch, waar de kinderen hout wilden halen. Plotseling wendde zich Paul heel nuchter tot den jager met de vraag: „Gij zijt vast gisteravond met den Baron aangekomen?"

"Ja, kleine wijsneus!" luidde het niet zeer aanmoedigend antwoord. „Maar waar wilt gij dan eigenlijk heen?"

"Wel, in het bosch, om daar hout te halen," antwoordde Grietje.

"Is dat dan geoorloofd?"

"Wel, jager! dat moest gij toch beter weten dan wij, zeide Paul snibbig. „De goede Baron heeft dat toegestaan."

"Zóó, nu die moet dan wel wezenlijk goed zijn," merkte de jonge man aan.

"Dat is hij ook," viel Krisje hem in de rede.

"Kent gij hem?"

"Neen, mijnheer! maar grootvader zegt, dat de moeder

van den Baron eene heel lieve vrome dame is geweest, die grootvader dikwijls verteld heeft dat zij dagelijks wel drie malen voor haren zoon bad, en grootvader zegt: wat een moeder van den lieven God voor hare kinderen bidt, dat doet Hij ook. Zie maar, mijnheer! Hij heeft ook den Baron zoo genadig op al zijne reizen behoed, en hem gezond terug gebragt. Zou Hij nu ook niet een goed heer van hem gemaakt hebben! Maar gij kent hem immers, en weet het beter dan ik."

"Nee, ik weet het niet," antwoordde de toegesprokene. "Maar zeg, kind! waarom heeft uw grootvader zijnen heer gisteren avond niet even als de anderen opgewacht; dat zou toch zijn pligt geweest zijn?"

"Ja, hij heeft het ook willen doen," zeide Krisje; "maar ik heb hem gesmeekt, in de warme kamer te blijven. Grootvader is oud en zwak, en denk eens, als hij ziek ware geworden!" De tranen schoten bij deze gedachte Krisje in de oogen.

"Ik zal het den Baron wel zeggen, als ik hem mag zien; hij zal het mij niet kwalijk afnemen."

"Hier scheidt zich onze weg," zeide de jager plotseling: "ik moet dáárheen;" en hij wees een zijpad aan. Met een vriendelijken hoofdknik nam hij afscheid, en de kinderen spoedden zich aan het werk. Ligt was dat evenwel niet. De dorre takken lagen zeer spaarzaam, en waren gedeeltelijk in de sneeuw vastgevroren. De kinderen waren echter druk in de weer als bijen; ja haast ijveriger dan deze: want zij ga-

ven geen enkel geluid, terwijl men de bijen toch nog altijd bij haar werk hoort brommen. Een poosje waren zij zoo bezig geweest, juist deed Krisje alle moeite om een grooten dennentak van uit de sneeuw op te halen, toen een verraderlijk gekraak hen noopte opwaarts te zien. Daar zat Paul in den boom en brak ijverig alle groote en kleine doode takken af.

„Paul, Paul! wat doet gij?“ riep Krisje ontsteld.

„Nu, ik help den wind een beetje; anders niets.“ -

„Weet gij niet, dat dit stelen is?“ ging Krisje verlegen voort.

„Wij moeten toch wát hebben;“ viel Grietje hierop in: „en die boomen hindert het niets, of wij een weinig afbreken. De Baron lijdt er ook geen schade bij; die bekommert zich toch al heel weinig om zijn eigendom.

„Ja, Krisje!“ riep Paul van den boom af; „ik heb het je alreeds willen zeggen; maar heb het om den jager nog maar ingehouden. Ge behoeft waarlijk dien Baron niet zoo hemelhoog te verheffen, gij het allerminst!“

„Hoe zoo, wat meent gij, Paul? spreek duidelijk;“ zeide Krisje ernstig.

„Stil toch, Paul,“ viel hem Grietje in de rede; „gij moogt immers niets zeggen.“

„Toe, ja! zeg het, Paul! Is het wat met mijn grootvader? Ik wil alles weten;“ en Krisjes stem beefde, zoo opgewonden werd zij.

„Als je het dan weten wilt; en hooren moet je het

toch eenmaal: uw grootvader is den langsten tijd hofopzigter geweest," zeide Paul en ging voort de takjes van den boom te knakken. „De rentmeester heeft gezegd, uw grootvader is te oud en te zwak voor zijn post, en de Baron wil alleen jonge krachtvolle mannen in zijn dienst hebben.“

„Ja, en moeder zegt," voegde Grietje er bij, „als een oude boom verplant wordt, doet het hem nimmer goed; dan gaat hij sterven.“

Krisje had met beide handen haar aangezicht bedekt.

„Stil, stil, Grietje! waarom hebt gij mij dit gezegd?"

„Ge hebt het immers willen weten," riep Paul boosaardig.

„Maar ween zoo niet, Krisje! wie weet of het waar is?" troostte Grietje haar.

Krisje weende echter voort. „Neen, neen! ik weet wel, dat is grootvaders dood, als hij ons huisje verlaten moet. O, kon ik den Baron maar te spreken krijgen; ik zou het hem zeggen, dat mag niet gebeuren: neen, dat mag niet gebeuren!"

„Die zal er zich er wel om bekreunen, wat gij zegt!" liet Paul er honend op volgen.

„Meer dan om je gesnater, jou kleine dief! Toe, gaauw naar beneden; anders schiet ik je naar beneden." — Voor de tweede maal werden de kinderen door de stem van den vreemden jager verschrikt. Paul maakte dat hij naar beneden kwam, onder een angstgeschrei, alsof hij zich reeds door den kogel getroffen gevoelde. De jager pakte hem bij de ooren, schudde hem driftig heen en weer, en Paul

verzekerde onder tranen telkenmale: „hij zou het nooit weêr doen.“

„Het hout dat ge afgebroken hebt, zoudt ge van regtswege nu eigenlijk niet mogen houden; maar ik wil u veroorloven het hier eerlijk met Krisje te deelen.“

„O neen, neen, mijnheer!“ riep Krisje uit; „daar wil ik niets van hebben; dat kan ons geen zegen brengen.“

„Waarom niet? De Baron zal er niets van te weten komen, hoe gij er aan gekomen zijt.“

„Maar God van den hemel heeft het toch gezien, en die keurt dat zeker niet goed; en weet u, ik zou het toch voor mijn grootvader niet hebben verzwegen, want ik vertel hem alles.“

Paul had intusschen stilzwijgend zijn hout op de sleede gepakt, Krisje haren nog tamelijk ledigen korf op den rug gebonden, en nu maakten de kinderen zich gereed om naar huis te gaan. Het was middelerwijl schemeravond geworden. De jonge jager liep rustig vooruit, de kinderen volgden meer zwijgend en minder vrolijk dan op den heengang. Paul voelde behalve het gloeijen zijner ooren ook nog de kloppingen van het kwade geweten, en Krisje dacht met een bezwaard hart aan het gehoorde nieuws, dat grootvader van een door hem zoo trouw behartigd ambt afgezet zou worden en daarbij het vreedzame aardige huisje moeten verlaten.

Zoo kwam zij, nadat Paul en Grietje haar verlaten hadden, bij hem in, huis. De oude zat nog op zijn leun-

stoel, de lamp stond brandend voor hem, en hij scheen juist in den voor hem liggenden Bijbel te lezen. Hij bemerkte niet zoo terstond dat Krisje binnengekomen was, en deze keek met betraande oogen het geliefde eerwaardige gelaat van den goeden grootvader aan, en andermaal ging haar een steek door het hart, als zij aan de te wachten verandering dacht. Nu keek hij op. „Zoo, Krisje! zijt gij daar reeds terug, mijn kind! gij hebt u, hoop ik, niet te veel vermoeid?“

„Neen, grootvader!“ antwoordde zij met een droeve stem, en omarmde den ouden man.

„Laat mij eens zien,“ zeide hij, en keerde haar hoofdje zoo naar zich toe, dat het volle licht der lamp haar roodwordende wangen en betraande oogen bescheen. „Kind! wat scheelt er aan, weent gij?“

„O lieve, beste grootvader!“ stamelde Krisje, „’t is niets; ik geloof het toch niet.“

„Hebt ge welligt gehoord, dat wij onze vriendelijke woning hier verlaten moeten?“ vroeg de grijsaard heel kalm.

Krisje keek met verwondering en eerbied in de lagchende oogen. „Ja, grootvader! En gij zijt er zoo kalm onder?“ vroeg zij eindelijk.

„Waarom zou ik niet, kind? Zie hier,“ en hij sloeg in zijn Bijbel het 5^e hoofdstuk van het Evangelie van Mattheus op en las het 8^e vers: „Uw Vader weet wat gij van noode hebt, eer gij Hem bidt;“ „en lees verder, Krisje!

van het 25^e vers af." Zij las de schoone verzen van de vogelen des hemels, van de leliën op het veld, hoe God ze verzorgt en bekleedt.

„Ja, Krisje! en zoudt gij nu meenen, dat dit alles daar te vergeefs staat? Neen, des Heeren woord is getrouw, en wat Hij belooft, dat houdt Hij gewis, en zonder zijn wil kan geen haar van ons hoofd vallen. Laat ons dus niet ongeloovig zijn; is dan de arm des Heeren verkort?“

Krisje antwoordde slechts met een warmen kus op de zoo liefelijk godvertrouwende lippen. Maar daarna, terwijl zij zich tegen grootvader leunde, bewolkte zich weder haar voorhoofd. „Ik begrijp toch maar niet,“ sprak zij, „hoe God de Heer het toelaten kan dat gij op zulken hoogen ouderdom nog zulk een slechten heer moest krijgen.“

„Stil, stil, kind! spreek zoo niet; gij weet nog niet, of de jonge Baron slecht is. Gij denkt dit, omdat hij mij niet meer geschikt acht om over zijn hof het opzigt te houden. Maar daarin heeft hij immers geheel regt; ik voel het zelf hoe zwaar het mij valt. En uit liefde kan hij toch niet toegeeflijk jegens mij zijn; hij kent mij immers niet. Hij was nog maar een heel kleine jongen, toen hij wegging; en nu is hij een jongman, die, ik hoop het, het goede hart zijner moeder, indien ook welligt nog niet haar geloof heeft; maar heb slechts geduld, hij zal haar ook daarin volgen.“

Beiden hadden zich zóó in hun gesprek verdiept, dat

zij niet bemerkten dat de jonge jager inmiddels binnen gekomen was. Eerst zijn: „Goeden avond!“ deed grootvaders kleindochter naar hem opzien. Krisje herkende terstond haren geleider naar het bosch, en nadat zij den ouden man in korte woorden hare ontmoeting met hem verhaald had, schoof zij een stoel aan de tafel, opdat de jager diens uitnoodiging zou kunnen opvolgen en plaats nemen.

„Ik kom bij u,“ begon de vreemde, „om te vragen of Krisje genoeg hout heeft meêgebracht, anders zal ik haar uit de schuur nog wat aanwijzen.“

„Dank u, wij hebben genoeg, en wie weet, of de Baron het wel goed zou vinden, als ik nog hout uit zijne schuur ontving, wjl ik thans uit zijne dienst ontslagen word.“

„Ah, ja; maar dat is wreed, dat gij uit uwe dienst moet,“ merkte de jager aan. „Ja, ja; ik kan het wel begrijpen, de Baron is een zeer eigenzinnig mensch.“

„Jongman,“ stoof de oude op, terwijl hij zich hoog in zijn stoel ophief, „als gij daarom tot mij gekomen zijt om zoo oneerbiedig van mijn heer te spreken, dan verzoek ik u heen te gaan. Ik kan zulke taal niet dulden. Ik ken den jongen Baron niet; maar hij is mijn heer, en ik wil geen kwaad over hem gesproken hebben.“

De jager was terstond opgestaan, en terwijl hij met glimlagchende blikken den oude aankeek, zeide hij: „Nu, als de Baron u zoo gezien had, dan zou hij gedacht hebben dat gij nog sterk genoeg zijt om uwe betrekking waar te nemen.“

„O neen.“ antwoordde Krisjes grootvader, onderwijl hij zich weder in zijn stoel neêrvleide. „Ik voel het wel, ik ben oud geworden; wel wenschte ik dat ik nog jonger ware om den zoon van mijne waarde overleden vrouw te kunnen dienen. Ik kan het echter niet meer, zoo als ik wel verlangde,“ liet hij er met een zucht op volgen.

„Nu, wanneer gij verneemt, dat uw jonge heer sedert maanden, zoo niet nog langer, geen kerk bezocht heeft, zult gij welligt niet meer zoo vurig wenschen in zijn dienst te staan.“

„Ach, is het zóó met hem gesteld?“ vroeg de grijsaard met onrust. „Dat smart mij, dubbel om den wille van zijne godvruchtige moeder. Maar, mijn vriend, gij, evenmin als ik, kunt in zijn hart zien; voor den Heer is het gering het hart der menschen te neigen als waterbekken. Kan ik mijn jongen heer ook al niet meer met lichaamskrachten dienen, met mijn gebed kan ik het toch.“

„Doe dat,“ zeide de jager bewogen, onderwijl hij hem de hand tot afscheid toereikte. „Uw heer heeft de voorbede noodig, geloof het maar: hij heeft niemand meer die voor hem bidt, sinds zijn moeder hem zoo vroeg door den dood ontnomen is.“

Toen Krisje den jager weder de deur uitlichtte, scheen het haar toe, alsof er een traan in zijn oog biggelde.

De andere dag was het de dag vóór het Kerstfeest. Van den morgen tot den avond was Krisje ijverig in de weer,

opdat de lieve kerstzon zich niet zou behoeven te schamen het kamertje tot in de verborgenste hoeken te verlichten. Dat de lichtjes van een kerstboom dit zouden kunnen doen, daaraan dacht Krisje niet, en daar hoopte zij ook niet op: immers grootvader had het herhaaldelijk uitgesproken dat zij ditmaal met kerkgaan zich tevreden moest stellen. Toen zij eindelijk met alles gereed, zich schoon gewasschen en netjes aangekleed had, zaten grootvader en kleindochter bij elkander en zij moest de schoone Kerstgeschiedenis uit het Evangelie van Lukas voorlezen, onderwijl daar buiten de helderklinkende klokken van het nabijgelegen kerkje het naderende feest inluidden.

Ik wil het u niet verhelen, lieve lezer! dat bij alle vreugde, die in Krisjes hart met de liefelijke kerstboodschap intrek nam, zij toch iets weemoedigs gevoelde als zij aan de vele kinderen dacht, die zoo vrolijk en gelukkig om een kerstboom geschaard stonden, prijkende met allerlei fraaije geschenken, door vaders en moeders liefde aangeboden. En mogt gij, mijn jeugdige lezer, ook een gelukkig kind zijn, vergeet het niet, dat er zulke zijn die dit schoonste aller feesten in armoede en eenzaamheid moeten doorbrengen; en als gij kunt, breng hun dan eene kleine vreugde in hun droevig leven.

Alvorens Krisje zich des avonds ter ruste leide, had zij toch nog ook eene bijzonder genot, toen zij namelijk den ouden grootvader de lange warme kousen kon overhandigen; en wij weten het: geven is zaliger dan ontvangen. Zoo dacht ook Krisje, toen grootvader haar

met aandoening in zijne armen sloot en het : „God zegene u, mijn kind!“ over haar hoofd uitsprak. Maar nu haalde hij ook iets voor haar uit de oude kast.

„Krisje!“ zeide hij, onderwijl hij haar een boekje overreikte, „mij dunkt gij zij nu groot en wijs genoeg om den Bijbel van uw overleden vader in waarde te houden; ik had hem tot hiertoe bewaard. Gods woord was voor hem een rijke schat, die hem meer waard was, dan aardsch goed en geld. Gij weet, ik heb het u dikwerf verteld, dat men op het slagveld in Bohemen dit kleine Nieuwe Testament open in zijn verstorven hand gevonden heeft; nog in zijn sterfuur moet hij daaruit kracht en troost gehaald hebben. Ik schonk het hem, toen hij uittrekken moest. Neem gij het nu, mijn lief eenig kleinkind; het doe u denken aan vader en grootvader tevens.“

Krisje nam het boekje; hare oogen schoten vol tranen, en toen zij zacht met de hand over den geschaafden band streek, was het haar als of zij een heiligdom in de hand had. Daarna sloeg zij hare armen den grootvader om den hals en bedankte hem hartelijk.

Reeds vroeg begaven grootvader en kleindochter zich ter rust, want den anderen morgen moesten zij immers, naar landsgebruik, vroeg in de kerk zijn. Lang voor het noodig was, ontwaakte Krisje met het zalige gevoel in het hart; heden is het Kerstfeest! — Nadat zij haar morgengebed gedaan had, ging zij zachtjes naar de woonkamer

en leide een lekker vuurtje aan, dat door zijn verwarmenden gloed een aangenaam aanzien aan het duister vertrek gaf. Bij dezen gloed bekeek Krisje nog eens het den vorigen avond ontvangen Nieuwe Testament van den geliefden vader, en op nieuw overviel eene weemoedige vreugde haar hart.

Niet heel lang daarna trad ook grootvader het woonvertrek binnen. „Wel, Krisje! reeds zoo vroeg bij de hand! Ik wilde u gaan wekken, en kijk, daar zag ik het mandje reeds leeg!“ zeide hij lagchende: „dat doet zeker de kerstvreugde.“ Daarna toonde hij haar met ingenomenheid de nieuwe kousen.

„Gij verwent mij maar te veel, mijn kind! ik ben toch nog zoo stokoud niet als gij denkt: ik ben maar zestig jaar ouder dan gij. Maar in deze kousen, dat moet ik zeggen, zit ik zoo warm als in een oven. Het kan van daag al heel wat koud zijn, eer ik er iets van bemerken zal.“

Krisje verblijdde zich evenzeer over het welgelukken harer verrassing, als over de goede, vriendelijke wijze waarop grootvader haar daarvoor bedankte. Zoo zaten beiden vergenoegd bij de kleine lamp en dronken de geurige koffie, die Krisje reeds had gezet, opdat grootvader niet onverkwikt naar de kerk zou gaan. Thans begonnen de klokken weer te luiden. Was het verbeelding, of klonken zij werkelijk in de vroegte bijzonder helder en feestelijk? Den beiden luisterenden kwam het zoo voor. De grijsaard vouwde de handen, sloeg den blik naar

boven, en sprak diepbewogen de woorden der engelen uit: „Eere zij God in de hoogste hemelen; vrede op aarde; in de menschen een welbehagen!“

„Ach, Krisje!“ voegde hij er bij, toen hij zich gereed maakte om met zijn kleindochter in den kouden morgen over de krakende sneeuw naar de kerk te gaan, „één ding bekommert mij slechts dezen morgen: het is de gedachte dat het slot niet meer onbewoond is, en het heeren-gestoelte in de kerk toch ledig zal zijn. Mogt het den Heer nog eens behagen de blijdschap, die al het volk is weder-varen, ook in het hart van mijn jeugdigen heer te open-baren.“

„Kijk eens, grootvader! hoe lief ziet onze kerk er uit: alle vensters zijn helder verlicht, de kerstboomen branden zeker reeds!“ riep Krisje, toen zij het Godshuis naderden. Verre heen viel de heldere schijn van het kerkje op de witte sneeuw, en van alle kanten spoedden zich mannen, vrouwen en kinderen, om reeds in den vroegen morgen de blijde boodschap des vredes te vernemen. Toen onze beide vrienden de kerk binnentraden, bleven zij een oogenblik aan den ingang staan, als verblind door den glans van de vele lichten die van twee groote sparreboomen rechts en links de aandachtig gestemde gemeente verlichtten. Juist begon het orgel zachtkens het lied: „Stille nacht, Heilige nacht“ in te leiden, en Krisje was het, alsof zij onder deze zachte toonen het koor van de hemelsche heirscharen over de velden Bethlehems vernam. Grootvader

en kleindochter hadden hun stil gebed verrigt, en nu stemden beide met de geheele gemeente het schoone lied in:

GEZANG 114 : 1—5, 12.

Nog juicht ons toe die zaalge nacht,
Waar in 't gestarnt met nieuwe pracht,
En 't Englenheir met nieuwe vreugd,
Zich over Jezus' komst verheugd.

Hij komt, die 't beeld des Vaders draagt,
Geboren uit een reine maagd,
Gods Zoon in 't vleesch, der Englen Heer,
God zelf, Hij komt, elk zing' Hem eer!

O Zoon van God! den mensch gelijk,
Voor wie verlaat G' uw troon en rijk,
Voor wie wordt Gij in 't stof verneerd,
Die met een wenk 't heelal regeert?

Voor wie? voor heilig' Englen? neen!
Die zingen 't heil der aard alleen:
Voor zondaars daalt der Englen Heer,
Voor arme zondaars daalt Hij neer.

't Is hier, waar niets dan zonde woont,
Dat God zijn welbehagen toont:
„Geluk voor d' aard, den mensch gena'!”
Zoo juicht Gods koor: Halléluja!

Geloofd zij God, die ons bemint,
Om U in ons behagen vindt,
En d' aard vervult met zijn gena',
Geloofd zij God! Halléluja!

Het geheele kerkje straalde in helder licht; alleen het „heerengestoelte“ bleef donker; men had het niet noodig

gevonden de aan weerszijden zich bevindende kaarsen aan te steken, zoo zeker was men dat de jonge Baron niet zou komen. Maar nu ziet Krisje haar grootvader aan, die aandachtig in zijn gezangboek keek. Hij volgde met zijn blik de beweging van hare hand; en wat was het, dat zich daar in den donkeren hoek van het heerengestoelte bewoog? Zou het toch de Baron zijn? Hoe vurig bad nu de oude voor hem tot den Heer, dat Hij nu in dit jeugdige hart zijne kribbe mogt opslaan, om daar eene blijvende woning te maken.

De predikant sprak over de boodschap der engelen zóó schoon, zóó innig, dat het alle toehoorders warm om het hart werd. Daarna riep hij de kinderen der gemeente, die gedeeltelijk op lage banken voor den predikstoel zaten, om de kerstgeschiedenis op te zeggen, en voorzeker verblijdden de ouders zich met de engelen in den hemel er over, hoe lief en zonder haperen de kleinen haar konden opzeggen. Voor den jongen man achter de pilaar van het heerengestoelte ging uit zijne kindsheid eene liefelijke herinnering op: hoe ook hij op zulk een kerstmorgen zijne handjes gevouwen en, zittend op moeders schoot, den kinderen der gemeente deze schoone, zalige kerstgeschiedenis had nagezegd. Hij bedekte zijn gelaat met beide handen, heete tranen sprongen hem uit de oogen, en uit zijn hart ging de biddende zucht op: „Heer! geef mij mijn kindergeloof weér. Heer! maak mij gelijk aan mijn moeder, die naar den hemel is gegaan!“

De godsdienstoefening was afgelopen. Nog eens hadden men een heerlijk kerstlied gezongen. Krisje en haar grootvader volgden de andere gemeenteleden uit de kerk. Stil gingen de ouden hun weg, onderwijl men de kinderen ijverig door elkander hoorde snappen over de vreugde van den vorigen avond of over de verwachting der dingen die hun nog wachtten; want het was daar in de streek de gewoonte bijna algemeen den kinderen eerst in den kerstmorgen de gaven te schenken. Menig venstertje lichtte reeds helder: vader of moeder was thuis gebleven om den kerk-gangeren intusschen de aardsche kerstvreugd te bereiden.

Maar wat was dat? Wat straalde aan den ingang van het landgoed zoo bijzonder helder?

„Grootvader! zie toch, zijn dat niet onze ramen?“ riep Krisje geheel verrast.

„Ja! wat kan dat zijn?“ was het antwoord.

„Krisje! gij zijt toch wel voorzigtig met het vuur geweest; de kagchel stond toch niet in vollen gloed?“

„Neen, grootvader! ziet gij dan niets: het is een kerstboom. Kom, kom, laat ons gaauw gaan.“

„Een kerstboom? Maar hoe zou die bij ons komen?“ bragt de oude man daar twijfelend tegen in.

Maar Krisje had zich niet vergist. Een helder brandende kerstboom lichtte hun bij de intrede in huis te gemoet; en daaronder, wat lag daar al! — Voor den grootvader een warme muts, een paar dikke handschoenen en een wollen omslagdoek, alle dingen, die Krisje zoozeer

voor hem gewenscht had, maar met al hare verbeelding zich niet zoo mooi en passend had kunnen voorstellen. Maar zij zelve was ook niet vergeten. De schoone kapotmuts die daar lag, de wollen stof voor eene jurk, in alle geval nog zachter en warmer dan die van Grietje, waren ontwijfelbaar voor haar bestemd; zelfs aan lekkernij ontbrak het niet.

Maar van waar kwam dat alles? Grootvader en kleinkind waren beide stom van verwondering en vreugde. „Daar ligt een brief; nu moet toch alles klaar worden!” riep Krisje uit, onderwijl zij een groot couvert van de tafel opnam en grootvader overreikte. „Het heerschappelijk zegel!...“ sprak deze nadenkend. „Krisje, dat zal mijn ontslag zijn; dat heeft zeker met deze gaven niets te maken.“ Hij opende den brief, veegde herhaalde malen bril en oogen af en zeide daarop: „Krisje! ik geloof, dat ik niet goed kan zien; lees gij even wat daar staat.“

Krisje las: „Lieve vriend! om u eene verligting in uwe betrekking te verschaffen, zal ik u voortaan een jongman toevoegen, die, onder uwe bevelen staande, den zwaren arbeid van uwe dienst overneemt. Uzelven verzoek ik echter voortdurend het oppertoezicht over mijnen hof te behouden, en tot aan uw levenseinde verleen en verzegel ik u hiermede uw volle inkomen niet alleen, maar, in aanmerking genomen de trouwe dienst, die gij mijne nu zalige moeder hebt bewezen, zeg ik u eene jaarlijksche toelage toe van 50 daalders. Tevens verzoek ik u het kleine huis, waarin gij thans met uwe kleindochter

woont, tot aan uwen dood als uw eigendom te beschouwen, waaruit niemand u verjagen mag of zal.

„George Baron v. S.“

Krisje sprong juichend op, lachte en weende door elkan- der, toen zij den grootvader om den hals viel.

„O, welk een kerstfeest, grootvadertje! Schooner en vrolijker kan geen keizer het vieren! Hoe heeft de Heere God mijn gebed verhoort. Wat ben ik blij, wat ben ik blij!“

De waardige grijsaard vond echter geen woorden; hij vouwde stilzwijgend de handen, sloeg den blik vol dank naar boven, en tranen biggelden langs zijne rimpelige wangen.

De kaarsen aan den kerstboom waren uitgebrand; het dag- licht begon reeds door de vensters te schemeren, toen Krisje met eene nieuwe blijde boodschap de kamer binnentrad.

„O, grootvader, voor de hofdeur ligt een groote hoop hout; hoe kan dat daar gekomen zijn?“

„Het is te veel, die gunst en goedheid; te veel!“ luidde het antwoord.

„Dat hebben wij zeker ook aan den jongen jager te danken, Krisje; als wij maar niet hoogmoedig worden!“

„Maar, grootvâ! het komt immers alles toch van den lieven Heer; en denk toch hoe rijk Deze is.“

„Ge bebt gelijk, kind! Daarom willen wij voor alles H e m er voor danken.“

„Mag ik binnenkomen?“ vroeg daar eene stem aan de deur, en de jonge jager, maar ditmaal in zwarten rok, trad binnen.

„Goeden morgen, jongman!“ riep de grijsaard hem te gemoet. „Gij komt juist ter regter tijd, om te zien, hoe goed onze jonge Baron is.“

„Ach, zwijg daarvan, mijn lieve vriend; ik ben maar blijde als ik een weinig van mijn oude schuld aan u kan afdoen. Ik ben de zoon van uwe voormalige vrouw, en....“

„Hoe?... wat? gij mijn jonge heer?“ stamelde de oude man. „Gij baron George? En ik heb zoo oneerbiedig tot u gesproken! Vergeef mij! vergeef mij!“

En daarmede reikte de oude den jongman de beide handen toe, die deze hartelijk aanvatte en krachtig drukte.

„Ik moet u om vergeving vragen: ik toch heb u bedrogen. Maar het geschiedde alleen met een goed doel, geloof mij; en het is mij tot zegen geworden. Uw Krijsje is van alles de schuld. Zij heeft mij eerst genoopt af te luisteren om den door haar zoo geliefden grootvader te leeren kennen — die mijne moeder zoo lief heeft gehad;“ liet hij er met diep geroerde, half gesmoorde stem op volgen.

„Maar, Baron! hoe zal ik u danken voor al de onverdiende weldaden, die gij mij bewezen hebt?“ vroeg de oude getroffen.

„O niets daarvan! spreek mij daar geen woord over; mijn lieve vriend! ik kom niet tot u om mij te laten bedanken. Gij zult mij weder helpen een vrolijk kerstfeest te vieren. Reeds is het begonnen en ook daarvoor bedank ik u; gij hebt mij mijne vrome moeder in herinnering gebracht, en daarmede is het verlangen in mij ontwaakt zóó

te worden als zij was, haar geloof deelachtig te worden. O, help mij daartoe!" en tranen rolden den jongen Baron uit de beide oogen, als hij bij deze woorden de beide ruwe handen van den grijsaard aanvatte.

„God zegene u, God zegene u!" was alles wat deze uitte, en zegenend legde hij zijne rechterhand op het gebogen hoofd van den jongeling.

Ja, dat was een heerlijk kerstfeest voor deze drie, die daar te zamen in dat kamertje zaten, als de oude met weemoedige vreugde van zijne hooggeëerde zalig ontslapen Barones vertelde, wier gebeden voor het zielenheil van haren eenigen zoon nu reeds wonderbaar verhoord waren geworden.

Na dit kerstfeest verliep er bijna geen dag, waarop de jonge heer niet opmerkzaam luisterend voor dezen zijnen ouden dienstknecht zat, en ons Krisje leerde uit deze gesprekken reeds veel kostelijks voor haar verdere leven. De Heer late haar haren geliefden grootvader nog lang behouden, dit wenschen wij haar toe; maar zoo dit niet zijn wil is, en roept Hij hem spoedig op, dan zal het Krisje naast de almachtige hoede van haren God en Zaligmaker ook niet aan aardsche bescherming ontbreken, want zij zal, zoo belooft de jonge Baron herhaaldelijk aan haren grootvader, eene goede dienst op het landgoed, welligt later bij de jonge Baronnesse-zelve vinden.

Amsterdamsche Stoomdrukkerij van ROELOFFZEN & HILBERG.

Prijs *f* —.10; 400 Ex. *f* 7.50.